



Vissers aan de eerste "Bassing" te Oostende.

DE PLATE

Maandblad

FEB. 1936



DE PLATE v.z.w.

TIJDSCHRIFT VAN DE OOSTENDSE HEEM- EN GESCHIEDKUNDIGE KRING "DE PLATE"

Vormings- en ontwikkelingsorganisatie en Permanente Vorming

Aangesloten bij de KULTURELE RAAD OOSTENDE en het WESTVLAAMS VERBOND VAN KRINGEN VOOR HEEMKUNDE

Statuten gepubliceerd in de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 1-2 mei 1959, nr. 1931 en gewijzigd volgens de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 15 mei 1975 nr. 3395, de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 4 december 1986 nr. 31023 en de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 5 oktober 1989 nr. 13422.

Alle medewerkers zijn verantwoordelijk voor de door hen getekende bijdragen.
Tekst overname toegelaten na accoord van auteur en mits vermelding van oorsprong.
Ingezonden stukken mogen nog NIET gepubliceerd zijn.
De auteurs worden er attent op gemaakt dat bij elke bijdrage een bronvermelding hoort.

Secretaris
F. HUBRECHTSEN
Gerststraat 35 A
8400 Oostende

Verantwoordelijke uitgever
A. VAN ISEGHEM
Ijzerstraat 1
8400 Oostende

JAARGANG 27
NUMMER 2
MAAND FEBRUARI 1998

PENNINGMEESTER
J.P. FALISE
H. Serruslaan 78/19
8400 OOSTENDE

REKENING
750-9109554-54
000-0788241-19

IN DIT NUMMER

- blz. 41 : **J.M. BEKAERT** : Napoleon Bonaparte te Oostende. 9, 10, 11 juli 1803.
- blz. 44 : **R. TIMMERMANS** : Van Kemmelberg tot Ensor.
- blz. 46 : **N. HOSTYN** : Oostendse muziekgeschiedenis. 1913-1940 (1).
- blz. 49 : **E.H. J. VERBRUGGE** : Over de Sint Rafaël parochie te Raversijde. 1965-1984.
- blz. 52 : **D. DEGRYSE** : 70 jaar O.T.V. Noordzee.
- blz. 53 : **A. SMISSAERT (+)** : Oostende tijdens de eerste wereldoorlog (49).
- blz. 58 : **E. LIETARD** : Oostendse numismatiek.

FEBRUARI - ACTIVITEIT

De Oostendse Heem- en Geschiedkundige Kring De Plate heeft de eer en het genoegen zijn leden en andere belangstellenden uit te nodigen tot een voordracht met dia's die doorgaat op

donderdag 26 februari 1998 om 20u30

in de Conferentiezaal van de V.V.F. Oostende, Dr. L. Colensstraat 6.

Onderwerp : HET MARITIEME OOSTENDE TIJDENS DE 18e EEUW : VAN KAPERSNEST TOT EUROPESE DOORVOERHAVEN

De spreker : de heer Jan **PARMENTIER**, doctorandus en assistent aan het seminarie voor Koloniale en Overzeese Geschiedenis van de Rijksuniversiteit Gent en gespecialiseerd in alles wat met het maritieme verleden van Oostende in de 18e eeuw te maken heeft.

Het maritiem-economische leven te Oostende kende een evolutie die tijdens de 18e eeuw gekenmerkt werd door een rendabele kaapvaart bij de overgang van het Spaanse naar het Oostenrijkse bestuur (1700-1713). Niettemin bleef Oostende in vergelijking tot haar burens Duinkerke en Brugge, een kleine gemeenschap met een beperkte economische slagkracht. Dat de Zuid-Nederlandse Oost-Indiëvaart, vooral gefinancierd vanuit Antwerpen en Gent, deze haven als maritieme en commerciële thuisbasis koos betekende een zekere expansie van de lokale handelsactiviteiten. Echte Oostendse participatie bleef beperkt tot enkele kapitaalkrachtige handelaars. Wel zorgde de stad voor het leeuwendeel van het maritieme personeel en deden lokale toeleveringsbedrijven goede zaken. Ook floreerde de commissie-handel voor Hollandse, Zeeuwse en Engelse afnemers.

De Oost-Indiëvaart (tot 1735) was tevens een springplank voor een aantal kleine handelaars om als reders-kooplieden succesvol enkele firma's uit te bouwen tijdens de volgende decennia die een trafiek onderhielden van het Noorse Bergen tot het Zuid-Spaanse Cadiz.

De maritieme handel echter met de buurlanden (Frankrijk, Engeland en de Nederlandse republiek) bleef de voornaamste inkomstenbron voor de Oostendse gemeenschap. Dit beeld wijzigde nauwelijks tot ca. 1770, ondanks de Franse bezetting in de jaren '40. Wel steunde de Oostenrijkse overheid enige economische initiatieven na 1755 zoals de Cie voor de Houtzaagmolens, de oesterkwekerijen en de zoutziederij. De kabeljauw- en haringvisserij kreeg een extra stimulans door de bescherming van de Zuid-Nederlandse afzetmarkt. Zo kon de vissersvloot te Oostende en te Nieuwpoort uitgebreid worden en was de aanvoer rond 1770 al voldoende voor de globale nationale consumptie. Deze dynamiek vertaalde zich in een **CONSTANDT** stijgende scheepstrafiek. De Oostenrijkse neutraliteitspolitiek maakte tijdens de Amerikaanse vrijheidsoorlog en vooral gedurende de vierde Engels-Nederlandse zee-oorlog van Oostende het gedroomde handelscentrum en de transithaven bij uitstek voor de oorlogvoerende naties. Investeren in maritieme handel betekende in deze korte periode voor bijna iedere Oostendse handelaar een winstgevende bezigheid. Vooral de handel in neutrale paspoorten, valse poortersbrieven en gefingeerde cognossementen bleek een eenvoudige en risicoloze manier om geld te verdienen voor elke Oostendse firma. De buitenlandse inbreng zorgde ervoor dat Oostende plots ook uitgroeide tot een centrum van West- en Oost-Indiëvaart. Tevens verbeterde de haveninfrastructuur gevoelig en kon Oostende rond 1785 bogen op een middelgrote Europese haven. Eens de vrede hersteld, slonk de scheepstrafiek gevoelig, maar die bleef toch opmerkelijk hoger dan tijdens de pre-oorlogse periode.

Opmerkelijk was dat de eens zo roemrijke Oost-Indiëvaart naar Oostende was teruggekeerd en er bleef tot aan de Franse invasie, maar ditmaal vooral geleid door Engelse en Zwitserse firma's. Deze lezing door de heer Jan PARMENTIER, in onze kring zeer goed gekend door zijn talrijke voordrachten die hij reeds gehouden heeft over o.a. de Oostendse Compagnie, brengt opnieuw heel wat kennis bij over onze stad en zijn rijke maritieme geschiedenis. Een voordracht dus om niet te missen.

Zoals steeds is de toegang vrij en kosteloos, ook voor niet leden. Men zegge het voort.

MAART I - ACTIVITEIT

Wij vestigen U aandacht op onze eerste maart-activiteit die doorgaat op donderdag 12 maart om 14u30

De heer Omer VILAIN komt er spreken over Oostendse figuren van allerlei slag.

Meer daarover in ons volgend tijdschrift maar houdt nu reeds deze namiddag vrij.

Freddy HUBRECHTSEN

NAPOLEON BONAPARTE TE OOSTENDE 9 - 10 - 11 - JULI 1803

door **Jean Marie BEKAERT**

In september 1934 legde kunstschilder René HANSOUL de laatste hand aan een imponerend schilderij bestemd voor het museum van het Fort Napoleon. Het kunstwerk verbeelde Napoleon Bonaparte, toen nog eerste consul, staande op het oosterhavenhoofd. De republikeinse kalender vermeldde die dag als de 21 Messidor van het jaar XI (10 juli 1803), dag waarop Napoleon besliste hier een batterij te installeren. Dit bastion, heden als Fort Napoleon gekend, werd door de Fransen als KEIZERLIJK Fort ingehuldigd.

Tot onlangs ontbrak het aan gegevens over dit bezoek van de Eerste Consul aan Oostende. De door de locale geschiedschrijving vermeldde data stemden meestal niet overeen met wat wij terugvonden in een reeks rekeningen bewaard in de verzameling VAN ISEGHEM.

In de meeste gevallen werden de facturen slechts enkele dagen na het vertrek van Napoleon opgemaakt en voor uitbetaling naar de gemeentelijke overheid gestuurd. Met dit archief beschikken wij meteen over heel wat objectieve historische gegevens. Volgens deze documenten blijkt dat Napoleon wel drie dagen te Oostende verbleef, en niet één dag zoals sommige bronnen voorhouden.

Jean PILAEYS, "sonneur de cloches de la grande église", diende zijn rekening in ten belope van 165 fr 70 "pour avoir sonné dis fois toutes les cloches à l'occasion de l'arrivée du Premier Consul Bonaparte et ensuite son départ" (an XI Messidor le 20, 21 et 22, zijnde naar de oude normen de 9, 10 en 11 juli 1803). Verder specificeerde de rekening : "tienmaal de klokken geluid met dertien man". Destijds was dit beroep nog personeelsintensief !!

Buiten de grachten bij de ingang van de Westpoort werd een tent geplaatst. Verschillende facturen hadden betrekking met de tent waar de Maire, zijn schepenen en alle openbare ambtenaren de Eerste Consul opwachttten. Deze verliet Nieuwpoort op 20 Messidor 's avonds om 9 uur en kwam 1 uur later te Oostende aan. Bij zijn aankomst hield de Maire een gelegenheidstoespraak, overgenomen door de "Moniteur" van 25 Messidor jaar XI. Deze ving aan met "Citoyen Premier Consul. Daignez accepter les clés de la ville d'Ostende".

Vermelden wij de rekeningen met betrekking tot de tent :

- Charles MOUQUE, tapetsier, levering van behang alsook van de zomen dienstig voor de tent van de Westpoort : 110 fr.
- F. MOUQUE, hebbende meermalen en in verscheidene kleuren tien triomfbogen alsook een tent (binnen en buiten) en het behang dienende voor het plafond van de tent geveerd en meerdere versieringen verwezenlijkt voor de triomfbogen met groen, papier en andere benodigdheden".

Men had dus 10 triomfbogen geplaatst.

Andere rekeningen geven hier nopens meer uitleg :

- J.M. VAN CLEEMPOEL, van 20 tot 22 Messidor jaar XI, aan de triomfbogen, 1.000 vetlampions en 217 lampions aan het naambord "Vive Bonaparte" aan het stadhuis".

Naar alle waarschijnlijkheid had men aan de gevel van het stadhuis een transparant gehangen waarop die boodschap prijkte. Verder bracht VAN CLEEMPOEL de vernieuwing van de vetkaarsen en "pour avoir cloué et allumé les lampions pendant les deux soirs" ook in rekening.

- Adrien CORNELIS leverde 100 lampions voor de verlichting van het stadhuis op 20 Messidor Jaar XI.
- Philippe DECHAENE, "charpentier ordinaire de la mairie", vroeg betaling voor het vervaardigen van tien triomfbogen, de gewelven, de tent buiten de Westpoort en al de leuningen". Zijn factuur vermeldde eveneens de linten die het portret van de Eerste Consul versierden. Indien het portret nog bestaat, waar kwam het terecht ?

Waar de triomfbogen opgesteld stonden kunnen wij uit enkele facturen afleiden.

- Jean DIERYCKX leverde op 19 Messidor, 8 vijzen met moeren voor de "porte triomphale" aan het kerkhof, en 1 kram voor de triomfboog aan de Aartshertoginnestraat. Hierbij kwam nog het leveren van twee kettingen te plaatsen in de keukenschouw; totale kost 5 fr 80.
- Jean VIERYCKX, meester-smid, legde een rekening voor met vermelding van de triomfbogen van de Weststraat, de Dokbrug en de Kaaipoort.
- Isabelle COSYN leverde 28 toortsen of fakkels op 10 juli 1803 en François MOUQUE 400 blikken lampions, met vet gevuld, "servant à la lumination".

Het plaatsen van de triomfbogen vergde delfwerken, waarvan de putten later dienden gevuld te worden in de Aartshertoginnestraat, aan de Kaai, aan de Plate-forme, aan de St. Eulaliepoort en aan de Blauwe Sluis. J. ELLEGEERT werd voor dit werk vergoed.

Naar alle waarschijnlijkheid vatte een triomfboog vuur. Dit valt uit te maken in de rekening van W. WEYSEN, waar een uitgave van 14 centiemen aangerekend werd; "betaald aan een man voor het vuur aan een boog uit te doven". WEYSEN betaalde eveneens 24 man om de wagens en de paarden op de pontons te trekken, voor de oversteek van de havengeul. Dit vermoedelijk bij het vertrek.

De Eerste Consul bezocht haven en dokken per sloep, want François MOUQUE vroeg betaald te worden "pour avoir peint plusieurs fois dix canots en différentes couleurs" alsook "pour avoir fait des ornements sur 8 canots et avoir peint le nom sur le grand canot en lettres d'or et avoir peint les noms sur 8 canons en lettres blanches".

- Thomas MOUQUE legde een factuur voor "pour avoir travaillé à 8 canots avec coussins de soie et garniture de soie".
- Joseph VERBOUWEN bouwde een paviljoen voor de sloep "Ville d'Ostende".
- Kunstschilder PIETERS vervaardigde opschriften met latijnse en franse versen die de Eerste Consul prezen.
- J.B.M. SCHOTTEY, Lievin D'HEYT en François DE GROU leverden elk 4 vaten bier. Hun rekeningen met gelijklopende tekst vermeldden dat de vaten bier besteld werden "à l'effet de les distribuer à l'occasion de la joie publique que l'on a témoignée à l'arrivée du Premier Consul Bonaparte, le héros de la France, le bienfaiteur et le protecteur de la ville et du port d'Ostende".
- Brouwer DE KNUYT werd verzocht een vat speciaal bier te leveren voor het huispersoneel van de Eerste Consul gelogeed bij de "citoyen" CARPENTIER.

Napoleon Bonaparte was toen aan zijn tweede bezoek toe te Oostende. Nog driemaal zou Napoleon onze stad aandoen; in 1804, 1810 en 1811. Bij zijn eerste bezoek, op 13 februari 1798, inspecteerde Generaal Bonaparte de Oostendse versterkingen.

Enkele weken na het bezoek van Bonaparte kreeg Oostende het bezoek van LEBRUN, Derde Consul. Hem werd op 4 augustus 1803 ook een banket aangeboden.

De weduwe VANHOUCKE diende haar rekening in voor dit maal waar 30 gasten aanzaten en waar 20 flessen Bordeaux-, 14 flessen Bourgogne-, 8 flessen Rhijn- en 8 flessen Champagnewijn uitgeschonken werden. Het maal door 7 kelners opgediend kostte 393 fr 50.

Bronnen

- Georges SOYER. Le drame révolutionnaire et Napoléonien à Ostende (1928)
- Ch. VAN ISEGHEM. André Van Iseghem, bourgmestre et maire d'Ostende (1894). Notes biographiques.
- Echo d'Ostende et du Littoral. 68 - 22-08-1934. La visite de Napoléon Bonaparte à Ostende en juillet 1803.
- J.M. BEKAERT. Huizen en mensen in de Adolf Buylstraat. 1604-1990.
 - Deel 1 - p. 47 - J.M. CAN CLEEMPOEL - 1a A. Buylstraat.
 - Deel 1 - p. 111 - Charles MOUQUE - 11 A. Buylstraat.
 - Deel 3.- p. 724-725 - Philippe DECHAENE - 41 A. Buylstraat.

VAN KEMMELBERG TOT ENSOR

door Roger TIMMERMANS

Kemmelbergstraat nr. 21. Afgebroken. Nog een villa van einde 19de eeuw die plaats moet maken voor een zoveelste flatgebouw.

Door gebrek aan voldoende voorzorgen tijdens de bouwwerken, begint de zijgevel van het aanpalende huis, nr. 19, te verzakken en te scheuren. "Villa Edith", een ontwerp van architect Jean GOBIN, dreigt daardoor onbewoonbaar te worden.

Daarna bekeek ik ook de zijgevel van het andere aanpalende huis, nr. 23, "Flandre Villa" (1889) ontworpen door architect Antoine DUJARDIN. Daar las ik tot mijn grote verwondering, afgedekt door transparante plasticfolie ter bescherming van de gevel, volgende tekst :

TERRAINS A VENDRE
S'ADRESSER A Mr Ls DELBOUILLE
AVENUE LEOPOLD 10

Na gedurende meer dan honderd jaar verscholen geweest te zijn achter een muur, was deze publiciteit, goed bewaard en duidelijk leesbaar, opnieuw te voorschijn gekomen. Voor het nageslacht werd er dan ook een foto van gemaakt. Intussen is deze tekst reeds weer verdwenen achter een nieuwe muur. Wellicht voor nog eens honderd jaar.

De grond van de afgebroken villa maakte deel uit van een terrein dat eigendom was van en te koop aangeboden werd door Notaris DELBOUILLE.

De vrijgekomen gronden, na afbraak van de stadsmuren, plus nog andere terreinen werden te koop gesteld door de Belgische Staat. Door het uitbrengen van het hoogste bod was Notaris DELBOUILLE er eigenaar van geworden. Waarna hij op zijn beurt de percelen doorverkocht.

Verder viel me op dat in dezelfde straat nog meerdere villa's uit de periode 1885-1990 tot nu stand hebben gehouden tussen de nieuwe flatgebouwen. Een paar staan er weliswaar verlaten en troosteloos bij. Wachtend op de slopersploeg ? Andere zijn aan een grondige restauratie- en opknopbeurt toe. Enkele villa's zien er beter onderhouden uit.

Om verdere verloedering van de resterende villa's tegen te gaan, zou men kunnen overwegen om, van overheidswege, premies of subsidies te verlenen aan de eigenaars die hun huisgevel in de oorspronkelijke staat laten herstellen. Een modernere aanpak, aangepast aan de eisen van deze tijd, zou ook moeten kunnen. Zie de geslaagde renovatie van de twee naast elkaar gelegen villa's in de IJzerstraat nrs. 6 en 8. Ongetwijfeld zorgt zo'n restauratiebeurt voor een belangrijke meerwaarde van het gebouw en voor de opwaardering van de straat in haar geheel. Zo zou toch tenminste gedeeltelijk behouden blijven, wat eens het typisch karakter aan de Kemmelbergstraat gaf.

Met het wegdek dat nog vernieuwd wordt, zou het een prachtige straat kunnen worden, met KONINKLIJKE referenties : bebouwd tijdens de regering van LEOPOLD II, beginnend aan het LEOPOLD I plein, de KONINGstraat dwarsend om te eindigen centraal aan de ALBERT I Promenade, met daarvoor het strand en de zee.

Precies in de periode dat de Rue de Vienne, nu Kemmelbergstraat, tot stand kwam, penseelde James ENSOR een van zijn beroemde meesterwerken, nl. "De Baden van Oostende" (1890). Het tafereel, de badkarren op het strand en de baders in zee, speelt zich af vóór genoemde straat. Waarom zou men dan niet, in hommage aan deze grote Oostendse kunstenaar en met het Ensorjaar in het verschiet (1999), de naam van Kemmelbergstraat kunnen wijzigen in "Baron James Ensorstraat". Een gedroomde gelegenheid toch.

Meteen zou James ENSOR "zijn straat" krijgen in de buurt van een andere beroemde Oostendse kunstenaar, nl. zijn collega-kunstschilder Léon SPILLIAERT, die reeds sedert vele jaren een straat naar zijn naam kreeg.

Eenzaam en verlaten, bijna onopgemerkt door de talrijke wandelaars, tuurt het beeld van James ENSOR, vóór de Venetiaanse Gaanderijen, naar de zee. Weinig zichtbaar, gedeeltelijk weggestoken achter het muurtje, schijnt de buste minuscuul tegenover die enorme gevel op de achtergrond. Het plaatsen van een kunstwerk heeft tot doel dat het zou bekeken worden door de voorbijgangers. Maar hier is dit ontegensprekelijk niet het geval.

Mijn voorstel zou zijn het beeld te integreren in de nieuwe horlogetoren op de Albert I Promenade. Kijkend over de Zeedijk, zou het beter zichtbaar zijn, meer de aandacht trekken en bekeken worden. Zou het tot een straatnaamwijziging komen, dan ziet onze beroemde Oostendenaar meteen hoe het reilt en zeilt in zijn eigen straat, de Baron James Ensorstraat.

Het is misschien hoog tijd, maar waarschijnlijk nog niet te laat om dit voorstel ter studie te nemen als het interessant lijkt.

Bronnen

- Eddy SURMONT. Belle Epoque-villa staat op instorten. Het Laatste Nieuws dd. 16 mei 1997.
 - Marc CONSTANDT. Delbouille en Dujardin - Twee pioniers van het Oostendse toerisme (1981).
 - Patrick FLORIZOONE. James Ensor - De Baden van Oostende (1996).
-

DRINGENDE VRAAG i.v.m. DE "BOOT VAN OOSTENDE"

Als post-doctoraat onderzoekster aan het Centre for Maritime Archeology te Roskilde, Denemarken, maak ik een studie van antieke en middeleeuwse scheepsvondsten uit Noordwest en Centraal Europa. In het kader van dit project ben ik geïnteresseerd in het scheepswrak dat in 1952 op de Torhoutsesteenweg 133 te Oostende is gevonden. Een artikel uit het tijdschrift De Biekorf van 1956 beschrijft deze vondst kort. Volgens onze huidige kennis van de geschiedenis van de scheepsbouw zou het wrak eerder vroeg-middeleeuws dan Romeins zijn. Aangezien we weinig weten over vroeg-middeleeuwse scheepsbouw in de lage landen, is dit scheepswrak potentieel van groot belang. Het wrak werd niet opgegraven en bevindt zich nu, volgens de huidige eigenares, onder het huis.

Hiermee wil ik vragen of iemand meer inlichtingen over dit wrak heeft, zoals bijvoorbeeld beschrijvingen, tekeningen of foto's genomen door omstaanders toen het wrak tevoorschijn kwam. Ik zou het erg op prijs stellen als men mij dergelijke gegevens kon toesturen. Gelieve uw antwoord te zenden naar :

Aleydis Van de Moortel
c/o Centre for Maritime Archeology
P.O. Box 317
DK-4000 Roskilde - Denmark

OOSTENDSE MUZIEKGESCHIEDENIS 1918-1940

door Norbert HOSTYN

1. WOORD VOORAF

Tot voor enige jaren verscheen in "De Plate" een reeks artikels "Oostendse muziekgeschiedenis 1850-1914" (1), aanvankelijk gestart door ondertekende, maar mettertijd overgenomen door musicologe Ann CASIER die een lijvige licentiaatsthesis aan dit onderwerp had gewijd (2)-. In deze nieuwe reeks bekijken we de periode 1918-1940, het zgn. "interbellum".

Onze aandacht concentreert zich weerom op de twee voor de hand liggende polen : het muziekleven in het Kursaal en de historiek van het conservatorium; daarnaast uiteraard enkele losstaande figuren.

2. DE SITUATIE IN 1919

11 november 1918 betekende Wapenstilstand.

Het mondaine leven in Oostende hernam in de late lente van 1919 zijn gewone gang. Of toch niet zo gewoon, want er was veel veranderd. Op de eerste plaats het Oostends toeristenpubliek : voor de oorlog hoofdzakelijk een zéér bemiddeld aristocratisch gezelschap uit eigen land en de buurlanden maar voor een groot deel ook afkomstig uit Oost- en Midden-Europa; een groep die nu door gewisselde politieke toestanden Oostende niet meer aandeed.

Daarnaast een nieuw fenomeen : toevloed van Britse fronttoeristen, en later ook hun kinderen. Een fenomeen dat tot in de jaren '60 zou aanhouden. Nieuwe sociale verworvenheden o.m. in verband met verlofregelingen bracht ook de "gewone" burger als toerist naar de badstad (3). Gewone burgers met andere, minder elitaire interesses.

Het - weliswaar uitgedunde - publiek dat het Kursaal voor de oorlog had gekend kwam er graag terug en vond er liefst de muzikale tradities terug : de symphonische concerten, de orgelrecitals, de bals....

Maar - met het opgroeien van nieuwe generaties - zou ook het toen moderne amusementsmuziek méér en méér belangrijk worden voor het Kursaal.

In de zomer van 1919 heropende het Kursaal nadat het onder toezicht van de architect Alban CHAMBON in recordtempo werd gerestaureerd.

De geliefde en geëerde conservatoriumdirecteur en orkest-dirigent Léon RINSKOPF was er niet meer bij : tijdens de oorlog was hij naar Frankrijk uitgeweken en overleed daar in Deauville, zonder Oostende nog terug te zien (4).....

Oostende zou hem niet vergeten : er zou een bronzen herinneringsplaket komen in het Kursaal (nu in het Conservatorium).

De directie van het Kursaalorkest werd toevertrouwd aan Léon JEHIN.

3. LÉON JEHIN

Léon JEHIN werd in Spa geboren in 1853.

Hij deed zijn studies bij zijn vader Antoine, aan het Conservatorium van Liège en nadien aan dat van Brussel. Hij had LEONARD, COLYNS, VIEUXTEMPS en WIENIAWSKI als vioolleraars. Ch. BOSSELET als leraar harmonie, KUFFERATH als leraar fuga en contrapunt en GEVAERT voor compositie. JEHIN werd er assistent-harmonieleraar en assistent-dirigent van de orkestklas.

Hij was ca. 1874-1880 eerste violist, later dirigent van de Symphonische Concerten van de Waux-Hall te Brussel.

In 1881 werd hij eerste dirigent in de Kon. Schouwburg in Antwerpen. Zes maanden later werd hij assistent-dirigent van het orkest van de Munstschouwburg in Brussel. Daar bleef hij in dienst tot december 1888. Op 7 maart 1885 dirigeerde hij er de première van de Franse versie van WAGNER's "Meistersinger" (Les Maîtres Chanteurs).

Na een korte passage bij de opera Covent-Garden in Londen, waar hij o.a. "Lohengrin" van WAGNER dirigeerde, werd hij in 1889 dirigent van de klassieke concerten en van het theater in Monte-Carlo. Hij was tevens kapelmeester van de Prins van Monaco. De roddelpers van toen dichtte hem ook een verhouding toe met de Prinses...

In de seizoenmaanden dirigeerde hij Casinoconcerten in Royan, Aix-les-Bains en Spa. JEHIN was trouwens in Spa toen de oorlog hem in de zomer van 1914 verraste. Verder dirigeerde hij ook in het Imperial Institute (London), te Lille, te Angers...

In Monte-Carlo zorgde JEHIN voor heel wat creaties :

- "Hilda" van César FRANCK (8.3.1894)
- "Ghisèle" van César FRANCK (6.4.1896)
- "Chérubin" van Jules MASSENET (14.2.1905)
- "Le Jongleur de Notre Dame" van Jules MASSENET (18.2.1902)
- "Thérèse " van Jules MASSENET (7.2.1907)
- "Roma" van Jules MASSENET (17.2.1912)
- "Don Quichotte" van Jules MASSET (19.2.1910)
- "Cléopatra" van Jules MASSENET (23.2.1914)
- "L'Ancêtre" van Camille SAINT-SAENS (24.2.1906)
- "Déjanire" van Camille SAINT-SAENS (14.3.1911)
- "Hélène" van Camille SAINT-SAENS (18.2.1904)
- "Masques et Bergamasques" van Gabriël FAURE (10.4.1919)
- "Pénélope" van Gabriël FAURE (4.3.1913)
- "Renaud d'Arles van Noël DES JOYEUX
- "La Jacquerie" van Edouard LALO
- "Nausicaa" van Reynaldo HAHN
- "Théodora" van Xavier LEROUX
- "Naïs Micoulin" van Alfred BRUNEAU

Het was JEHIN die de eerste uitvoeringen in Frankrijk dirigeerde van WAGNER's "Tristan und Isolde (Aix-les-Bains) en "Parsifal" (Monte-Carlo).

Een andere verdienste was het van onder het stof halen van 17de eeuwse Franse opera's van LULLY : "Fêtes d'Hébé" en "Armide".

JEHIN behoorde in Parijs tot de kennissenkring van de daar studerende jonge Brusselse kunstschilder-melomaan-Wagneriaan Henri EVENEPOEL. We vinden JEHIN's naam dan ook regelmatig terug in EVENEPOEL's brieven aan zijn vader.

Het was dus een dirigent van formaat die de Oostendse Kursaaldirectie contracteerde voor de zomerconcerten.

De locale pers (La Saison d'Ostende) stond meteen gunstig tegenover de nieuwe Kursaaldirigent. Onvermijdelijk was - in den beginne - de vergelijking met de betreurde Léon RINSKOPF.

In 1919 werd JEHIN geassisteerd door Félicien DURANT.

In "La Saison d'Ostende" lezen we in 1920 dat JEHIN wegens zijn beroepsbezigheden in Monaco slechts einde mei-begin juni naar Oostende kwam. Zolang dirigeerde Jules TOUSSAINT DE SUTTER het orkest. TOUSSAINT DE SUTTER was in juni 1919 aangesteld als conservatoriumdirecteur in opvolging van de tijdens de oorlog in ballingschap overleden RINSKOPF. Tweede assistent was Maxime VANNESTE. Idem in 1921.

"La Saison d'Ostende" schrijft anno 1920 dat het orkest nog een 100 man sterk is, nog zeer imposant maar toch kleiner dan de vooroorlogse toestand.

In 1922 liep de JEHIN-periode reeds ten einde. Toen werd als dirigent François RASSE aangeworven. Jules TOUSSAINT DE SUTTER en Maxime VANNESTE bleven tweede en derde in rang.

JEHIN had ook eigen composities :

- een "Suite Symphonique" voor cello en orkest werd op 2 juli 1920 in het Kursaal uitgevoerd door Marguerite CAPONSACCHI, cellosolo.
- een "Marche Nuptiale".
- een "Marche Jubilaire".
- "Scènes de Ballet" (Introduction; Jeux et Danses - Pas Guerrier - Intermezzo - Apparition et Bacchanale) (uitgevoerd in het Kursaal in 1919).

Léon JEHIN was gehuwd met Blanche DESCHAMPS, zangeres bij de Muntchouwburg te Brussel in de jaren 1882-1887. Zij creëerde rollen in "Hérodiade" van Jules MASSENET en in "Sigurd" van Ernest REYER. Later werkte ze in de Opera én de Opéra Comique te Parijs. Ze overleed in juni 1923 in Monte-Carlo. JEHIN overleed eveneens in Monte-Carlo, in 1928.

-
- (1) Van 1979 tot 1984 (N. HOSTYN) en van 1986 tot 1990 (A. CASIER).
 - (2) Ann CASIER. Het muziekleven in het Kursaal te Oostende tussen 1852 en 1914 (licenciaatsverhandeling K.U.L.), 1984.
 - (3) Het sociaal toerisme, in : Te kust en te kuur (tentoonstellingscatalogus), Brussel (ASLK), 1987.
 - (4) N. HOSTYN, Leon RINSKOPF, in De Plate, 82/17, 29, 67, 76, 107, 124.

UIT DE BEGINJAREN VAN DE MARINE TE OOSTENDE

1960

Het huwelijksgeschenk van de stad Oostende
aan de vorsten

De zorg voor de 0.1 Koningin Fabiola werd aan de
Zeemacht toevertrouwd.



OVER DE SINT-RAFAËL PAROCHIE TE RAVERSIJDE 1965-1984

door E.H. Joris VERBRUGGE
Erepastoor Sint-Rafaël

VÓÓR DE OPRICHTING VAN DE PAROCHIE SINT-RAFAËL

Vóór de oprichting van Raversijde als nieuwe parochie, was de wijk voor burgerlijke zaken nog steeds verbonden met de gemeente Middelkerke. Voor kerkelijke en geestelijke zaken werd de wijk bijgehouden door de parochie Mariakerke.

Een ideale oplossing was het niet, en voor de inwoners vergde het toch heel veel van hun tijd en inspanning. Moest iemand begraven worden, dan werd de afgestorvene eerst vervoerd naar de kerk van Mariakerke (\pm 2,5 km). In die tijd ging men nog te voet achter de lijkbaar. Na de kerkelijke dienst te voet naar het kerkhof te Middelkerke (6 km). Na de begrafenis terug naar huis (4 km). Voor dopen en huwelijken, dezelfde procedure. De verzuchting toch een eigen parochie te hebben was in de tijd zeer groot.

LICHTE VERBETERING

Vanaf het jaar 1935 tot 1946 was Z.E.H. Albert LOWIE pastoor te Mariakerke. Hij had tevens de kerk op O.L. Vrouw ter Duinen onder zijn hoede.

In 1937 kreeg O.L. Vrouw ter Duinen een vaste priester. Van toen af hing ons dorp van dit kerkje af dat slechts op 1/2 km veraf stond. De twee volgende priesters die het godsdienstig leven van Raversijde behartigden waren E.H. SPRIET (1939-1958) en E.H. DUINSLAGER (19*59-1965).

EERSTE STAPPEN

De hoop op een nieuwe parochie bleef steeds levendig. Camiel PYLYSER (later 1e schepen van Middelkerke), een rasachte Raversijdenaar verwierf inlichtingen en ondernam stappen om een eigen parochie te bekomen. De voltallige gemeenteraad, alsook de burgemeester en gemeentesecretaris waren met dit plan volledig akkoord.

In zijn boek "Zij en Ik" vertelt Camiel PYLYSER beknopt hoe dit alles moest gebeuren.

- eerst gepraat met kerkelijke overheid over de eventuele mogelijkheid.
- uitzien naar gepaste ligging bouwgrond voor kerk en pastorie.
- aankoop ervan en eventueel onteigening voor openbaar nut.
- architect aanstellen - opgemaakte plannen voorleggen ter goedkeuring aan de verschillende diensten.
- als alles in orde is moet de bisschop daar een priester aanstellen.
- intussen was het aantal inwoners te Raversijde gestegen tot 960.

ST-RAFAËL : PAROCHIE RAVERSIJDE

Op 27 juli 1965 opgericht door Mgr. DESMEDT en onder de bescherming gesteld van de aartsengel Rafaël.

E.H. Denis VANGANSBEKE wordt benoemd als eerste pastoor. Op dat ogenblik bezat de nieuwe parochie nog geen kerk, geen pastorie en geen kerkraad.

In het begin werd de zondagsmis opgedragen in de eetzaal van de "Home Morgenster", Westlaan. De pastoor bleef in Oostende wonen.

Op 19 november 1965 benoemde de bisschop een deel van de leden van de kerkraad. Het andere deel werd door de gouverneur van de provincie benoemd in december 1965.

De eerste zondag van januari 1966 hield de voltallige kerkraad zijn eerste vergadering.

Op 4 februari 1966 keurde de gemeenteraad van Middelkerke de aankoop van de grond voor de bouw van de pastorie goed.

Na 10 maanden had de parochie St-Rafaël Raversijde nog steeds geen voorlopige kerk en geen pastorie. Daarom stelde de familie Eug. VANDERLINDEN-VIDTS (Hotel Midland) haar grond ($\pm 1000 \text{ m}^2$) gelegen Duinenstraat 87 ter beschikking om er een noodkerk op te bouwen.

Camiel PYLYSER, voorzitter kerkfabriek, die aannemer van bouwwerken was, bouwde de noodkerk in een recordtempo van 13 dagen. Hij had vroeger reeds twee kapellen ter ere van O.L. Vrouw te Raversijde gebouwd nl.

in 1954 - op grond en met toelating van Léon DEPUTTER in de Schoolstraat

in 1961 - langs de Duinenweg, met de toelating van de familie BAERVOETS op grond van de V.Z.W "Ons Geluk". De glasramen van deze kapel werden geschonken door Mevr. Yvonne DECROËS en vervaardigd door glazenier Cor WESTERDUYN.

Op zondag 29 mei 1966, hoogdag van Pinksteren werd de noodkerk door de pastoor ingezegend en werd de eerste H. Mis er opgedragen. Raversijde had, na tien maanden wachten zijn eigen noodkerkje. Huwelijken en begrafenissen die vroeger in de O.L. Vrouw ter Duinen moesten doorgaan, konden nu in eigen parochie doorgaan.

Pastoor VANGANSBEKE die op Raversijde geen gepaste woning vond bleef te Oostende wonen tot aan zijn benoeming te Dadizele op 19 november 1967. Hij was pastoor te Raversijde gedurende 2 jaar en 4 maanden.

Op 12 december 1967 benoemt de bisschop E.H. Joris VERBRUGGE tot nieuwe pastoor te Raversijde. De bisschop zegde uitdrukkelijk dat de nieuwe pastoor op zijn parochie moest wonen. Na een maand zoeken op de parochie om een huis te huren moest de nieuwe pastoor, noodgedwongen, zijn intrek nemen in een appartement - Residentie "Costa Bella", Zeedijk 357.

Nu er een voorlopig kerkje is zal de pastoor uitzien naar een definitieve woning (het bouwen van een pastorie).

Op 31 maart 1969 werd de grond voor het bouwen van de nieuwe kerk aangekocht nadat onderlinge akkoorden waren afgesloten tussen de gemeenteraad van Middelkerke, het bisdom en de kerkfabriek van het H. Hart Oostende. Kostprijs 1.459.860 Fr. waarvan de gemeente Middelkerke 1.105.000 Fr betaalt en de V.Z.W. Bisdom Brugge 354.800 Fr. bijpast. Noteren we dat de onderhandelingen begonnen waren in 1962.

Op 19 november 1969 aanbesteding voor het bouwen van de pastorie.

Op 23 november 1970 aanvang van de bouw pastorie, t.t.z; één maand vóór de fusie Raversijde met Oostende.

Op 28 oktober 1971 kan de pastoor na 4 jaar benoeming en driemaal verhuisd te hebben in appartementen in de Residentie "Costa Bella" zijn intrek nemen in de nieuw gebouwde pastorie, Transvaalstraat (vroeger Dwarsstraat).

Op 27 juni 1969 koopt de V.Z.W. Bisdom Brugge de grond (1.000 m²) en het noodkerkje aan de P.V.B.A. "Ons Geluk", vertegenwoordigd door de familie Eug. VANDERLINDEN-VIDTS voor de som van 2.284.750 Fr. schrijfkosten inbegrepen. Waar het geld vandaan kwam publiceer ik liever niet.

November 1969 : een schrijven aan de architect VANDEMEULEBROUCKE het plan van de kerk van Raversijde te halveren gezien de kerk veel te groots opgevat was en te duur zou uitvallen (raming in 1969 : 35 miljoen ! 1.000 stoelen voorzien !!).

Augustus 1970 : de wanden van het noodkerkje worden tegen rotten beveiligd en meteen verfraaid met plasticplanchetten en watervensters tot bungalow van de Heer.

November 1970 : nieuw plan van de definitieve kerk, heropgemaakt door architect VANDEMEULEBROUCKE. Nieuwe raming (\pm 8.000.000 Fr) goedgekeurd door Middelkerke en geweigerd door Oostende.

1972 : plan bouw kerk goedgekeurd door Stadsbestuur Oostende maar niet opgenomen in de begroting 1972 : geen kredieten. Burgemeester PIERS vraagt aan de pastoor of het wel verantwoord is op Raversijde een nieuwe kerk te bouwen gezien "het stemmig noodkerkje". De pastoor heeft geantwoord dat de H. Burgemeester niet mocht vergeten welke onderhoudskosten we reeds hadden om het in stand te houden, en dat het de wil was van de bisschop dat er een kerk komt; dat we niet alleen leven in 1972 maar moeten vooruitzien wat Raversijde zal zijn binnen 25 jaar !

April 1972 : de pastoor geeft vijf schilderijen voor het kerkje.

April 1973 : schilderen en herstel binnenkant. Handgesmeed kruis in koor (gift van 12.500 Fr). Nieuwe zitstoelen i.p.v. knielstoelen.

April 1975 : schrijven gericht aan het Stadsbestuur om aan te dringen tot bouwen van definitieve kerk gezien de enorme onderhoudskosten.

April 1976 : klankinstallatie.

Juli 1977 : omheining kerkpleindomein (kant Wwe.VANHEVEL) met "Colstrop" van de firma Cras-Waregem (Colstrop = gevlochten zweeds hout).

Oktober 1978 : volledig herstel van het dak van het kerkje (roofing) t.b.v. 465.000 Fr door firma Houthoofd-Leffinge.

18 april 1980 : schrijven van de Minister van het Vlaams Gewest Marc GALLE met principiële belofte van staatssubsidie voor het bouwen van een nieuwe kerk te Raversijde. Het departement zal principieel 5.511.200 Fr voorzien voor de kosten van deze werken

De pastoor gaat fier als een pauw naar het Stadsbestuur met die brief. Burgemeester PIERS omhelst hem en zegt "proficiat Mr. Pastoor dat ge dat bekomen hebt maar wij kunnen niet bouwen, we hebben geen geld...wel veel schulden" ! Zou je niet doodvallen ?

Juni 1981 : het kerkje wordt verrijkt met een geschilderde kruisweg in 1935 geschilderd door een kunstschilder uit Moere.

April 1982 : nieuw electronisch orgel (400.000 Fr) betaald met de verkoop van het vorig orgel (50.000 Fr) en bijgepast met de opbrengst van een tombola gehouden gedurende twee seizoenen.

September 1982 : de pastoor bouwt, met eigen gelden, een zaaltje aan de kerk, volledig uitgerust met bergplaatsje en sanitaire voorzieningen, ten gerieve van de parochie. Hij was de vele beloften van de stad Oostende die een polyvalente zaal ging bouwen (waarvan ook een plan bestaat) effenaf beu ! De parochie moest het reeds 17 jaar stellen zonder enig vergaderzaaltje.

Januari 1984 : de pastoor bekomt op zijn verzoek eervol ontslag van de bisschop. Hij wil van de parochie geen afscheidsgeschenk en geeft zelf ten afscheid een altaar (140.000 Fr).

12 januari 1984 wordt E.H. Raf DELY tot opvolger benoemd en blijft tevens legeraalmoezenier te Lombardsijde.

70 JAAR O.T.V. NOORDZEE

door **Dries DE GRYSE**

Op 28 juli 1997 was het 70 jaar geleden dat de "Oostendse Turnvereniging Noordzee" opgericht werd. Ter dezer gelegenheid is het welgepast om een tentoonstelling te wijden aan de geschiedenis van een zo roemrijke vereniging en haar stichters (1).

Als gevolg van een onenigheid in de rangen van het Vannestegenoooschap en de heer BODART, die in zijn ambt van leider geschorst werd, werd de Oostendse turnvereniging in het leven geroepen.

Oorspronkelijk werd het plan opgevat de nieuwe vereniging "Olympia" te noemen, doch tijdens besprekingen met leiders van turnverenigingen uit het binnenland werd voorgesteld de vereniging in wording gewoonweg "De Oostendse Turnvereniging" te noemen, waarop een aanwezige liet opmerken : "Uw bakermat ligt bij de zee, waarom niet Noordzee" ?

Zo werd dan uiteindelijk op 28 juli 1927 de "Oostendse Turnvereniging Noordzee" opgericht onder de kensprek "door oefening naar schoonheid en gezondheid".

De voorzitter werd Raymond VANHUELE en Henri BODAERT werd algemeen bestuurder. De leidende elementen waren : Albert LUSYNE, Julien BRUSEEL, Eugène BUTS, Arther DEFER, August HAGERS en Alfons LUYENS. Later werd het bestuur uitgebreid tot 14 leden-medestichters waaronder Ernest DESMET, Bertrand FONTEINE, Henri IPPEL, Karel JONCKHEERE, August MAECKELBERGHE, Desiree VAN DUIVENBODEN en Henri GEESTERLINCK. Mevr. Damida COUTELLE-HODELET werd later opgenomen om de aspirant-meisjes te leiden.

Na de oprichting groepeerde Henri BODAERT zijn gymnasten in de pas opgericht "OTV Noordzee", en men telde al gauw 54 leden. Van in het begin was het bestuur zeer werklustig, maar

gemakkelijk was het niet. Alhoewel men over geen turnzaal beschikte, werden de oefeningen verder gezet onder de blote hemel op het strand. Tot men over een kleine ruimte kon beschikken.

Onder de waakzame en zeer bevoegde leiding van de dynamische Henri BODAERT nam de vereniging een grote vlucht en OTV Noordzee werd één van de mooiste en roemrijkste verenigingen in binnen- en buitenland.

(1) Deze tentoonstelling gaat door in het Heemmuseum vanaf 21 februari tot 24 mei 1998

OOSTENDE TIJDENS DE EERSTE WERELDOORLOG (49)

door **Aimé SMISSAERT (+)**

Deze avond hielden de Duitsers feest in onzen Koninklijken Schouwburg.

Zekere laaggezonken schepsels die in de droevige omstandigheden die wij beleven, vaderland, eer en faam vergetende, zich overleveren aan openbare ontucht, worden op bevel der Duitse overheid, tweemaal per week, den Dinsdag en den Vrijdag, in het huis van den heer Dr. VANDEMAELE, Karel Janssenslaan, aan een geneeskundig onderzoek onderworpen. De Duitsers hadden opgemaakt dat, op de uren voor dit onderzoek, gesteld, talrijke nieuwsgierigen samschoolden voor gezegd huis. Deze morgen nu, was de Karel Janssenslaan afgezet van aan de Leopoldlaan tot aan de Leopold I plaats door Duitse gendarmen. Het gedeelte van het Leopoldpark, uitgevende op de Karel Janssenslaan, was eveneens afgezet. Niemand mocht door tenzij degene die het onderzoek weskwestie moesten ondergaan. Het getal nieuwsgierigen die zich verdrongen in den omtrek van het park, om toch iets te zien, was zeer groot : de walg en de verontwaardiging stonden op eenieder'sgelaat te lezen, walg voor de hellevegen, die dan nog de schaamteloosheid hadden te spotten toen ze voorbij trokken, verontwaardiging tegenover de Duitse overheid die zulke tooneeltjes in 't midden van de stad doet voorvallen.

Een heer van vreemde nationaliteit kreeg heden toelating van wege de Duitse kommandantur om zijne villa, op den Zeedijk, een bezoek te brengen. Toen zulks afgeloopen was wilde hij de ramp die van de zee naar de straat leidt, afdalen, en stapte te dien einde over de touw, dweers over de straat gespannen. "Halt !" klonk het eensklaps. Een officier trad op hem toe en de heer had goed de geschrevene toelating der kommandantur te toonen, er was geen gehoor in Israël : niemand heeft het recht over de touwen, dweers over de rampen van de zeedijk gespannen, te stappen indien hij van geen Duitse soldaat is vergezeld. De heer moest mede naar de kommandantur en zag zich daar veroordeelen tot eene boet van 25 mark. "Indien gij niet betaalt, snauwde men hem toe zullen wij u ievers naar toe zenden". - "Naar waar", vroeg hij - "40 mark boet" luidde het antwoord. Goedschiks, kwaadschiks, hij mocht betalen.

Op den Vuurtoren leeft men thans in de weelde ! In de Blankenbergh- en Avisostraten branden thans kleine elektrieke lampen; de andere straten zullen volgen.

Heden avond, een 10tal minuten na den zevenen werd Frans VERSCHAVE, een werkmans op de Vuurtorenwijk wonende, in 't naar huis gaan, door de Duitsers aangehouden. Hij mocht 10 mark betalen om na 7 ure op straat geweest te zijn.

Woensdag 24e Februari. -

HONDERD DRIEENDERTIGSTE DAG DER BEZETTING

In het "Palace Hôtel" zijn de werklieden bezig met inrichtingen te maken voor warme baden, tendienste der soldaten.

Op bevel der duitsche overheid begon men heden met het overschilderen der Fransche opschriften op de naamplaten der straten. De Vlaamsche mogen blijven.

Vrouw weduwe Charles DENYS, herbergierster, A. Pieterslaan, werd heden veroordeeld tot 200 mark boete : een duitscher, die door zijn volk wordt opgezocht, was hare herberg binnengetroden. De duitschers, die over de deur in het huis van Dr. VERMEIRSCH een bureel hebben, hadden zulks bemerkt. Twee gendarmen werden de herberg binnengezonden. De herbergierster, ondervraagd, verklaarde dat de duitscher hare woning had verlaten : tot haar ongeluk zochten de gendarmen het huis af en vonden den verborgen duitscher.

Deze avond, vanaf 5 1/2 ure, brandde, voor de eerste maal sedert de bezetting onzer stad door de duitschers, de groote lichttoren.

Donderdag 25e Februari. -

HONDERD VIERENDERTIGSTE DAG DER BEZETTING

Wie niet lachen deze morgen zijn onze huisvrouwen die op de markt geen boter vinden. Winkeliers en andere liefhebbers zijn de weinige boterboerinnen die nog naar stad komen, gaan afwachten aan de bruggen der de Smet de Naeyerlaan, en daar wordt de boter aan den man gebracht aan 4 tot 4,50 f, de kilo.

Groensels zijn er op de markt niet meer te krijgen, tenzij een weinig porei, selderij, wortels en uitgelopen koolen. De porei gaat 10 en 15 c. het staal; de selderij 15 c., de koolen 30 en 35 c., de wortels 30 c. de kilo, de ajuinen gaan 70 c. en 1 f. de kilo; geene appelen meer te krijgen. Een half mandje spruiten (nog geen kilo en de eenigste die op de markt waren) werd deze morgen voor 1,25 f. verkocht; De eieren staan aan 15 c. Gelukkiglijk zijn de aardappelen niet duur : 30 c. de 3 kilos (aan de voortverkoopers), in de winkels 10 tot 12 f. de 100 kilos.

Wat nu het vleesch betreft : zwijnenvleesch 2.40 f. de kilo, ossenvleesch 3 f. met beenderen, 4 f. zonder de beenderen, bouilli 2 f., kalfvleesch en schapenvleesch, niet meer te krijgen. De sinaasappelen geen denzelfden prijs als andere jaren, 10 c. 't stuk en 2 voor 25 c.

Nog altijd mag er niemand over de bruggen der Nieupoortsche vaart komen, tenzij eene boerin van Earneghem, die met konijnen, kiekens en boter en eieren komt voor het "Hôtel de la Couronne" en de "Renommée".

Het uitvagen der Fransche opschriften op de naamplaten der straten moet binnen de 4 dagen geëindigd zijn, anders zal de stad eene ferme boete opgelegd worden. De schildersbazen, MM. GALEYN en NEFORS zijn, door de stad, met dit werk belast.

Gister avond en heden, den ganschen dag, hadden wij storm uit het N. Het sloepken van Coxyde, door de duitschers op 4 mijlen Noordwaarts onzer haven geankerd, zonk deze nacht.

Volgende plakbrief, in t' VI., Fr. en duitsch opgesteld, werd heden uitgeplakt :

BERICHT

De inwoner van Cortemarck, Alidoor VANDAMME, heeft bespiedingsdienst gedaan met teekens te geven aan de vijand. Als hij tegen zijne aanhouding heeft willen wederstaan, is hij dood geschoten geworden.

Om de misdaad van VANDAMME te straffen, heeft de militaire overheid de navolgende maatregelen getroffen :

1° de pastoor BLANCKE en de onderpastoor BARRA, verantwoordelijk voor het gedrag van hunne parochieleden, worden als krijgsgevangenen naar Duitschland gebannen.

2° De gemeente Cortemarck moet eene boete betalen van 5.000 M.

De Opperbevelhebber

Ziehier, als staaltje der duitsche talenkunde, de Fransche tekst :

AVIS IMPORTANT

Alidor VANDAMME, habitant de Cortemarck, s'est livré à l'espionnage en donnant des signaux à l'ennemi. S'opposant à son arrestation il a été tué par un coup de fusil.

L'autorité allemande a pris par suite du crime commis par VANDAMME les mesures coercitives suivantes :

1° le curé BLANCKE et le vicaire BARRA, responsables des membres de leur paroisse, seront déportés comme prisonniers de guerre en Allemagne.

2° La commune de Cortemarck a à payer une amende de cinq mille M. (5000 M.)

Le Commandant en chef

In het duitsch staat er nog bij :

Die Militärbehörde gibt diese Massnahmen bekannt um die Bevölkerung keinen Zweifel darüber zu lassen, dass jede feindliche Handlung mit unachsichtlicher Strenge bestraft wird.

(De militaire overheid maakt deze maatregelen bekend om aan de bevolking geen twijfel over te laten dat ieder vijandelijke handeling met onverbiddelijke strengheid zal gestraft worden.

Vrijdag 26e Februari. -

HONDERD VIJFENDERTIGSTE DAG DER BEZETTING

Deze nacht, rond 12 1/4 ure, brak een ernstige brand uit in de drukkerij Alfons LEYS, Thouroutschesteenweg. De drukkerij is gelegen op den koer van het huis; Het duurde geruimt tijd eer de pompiers ter plaats waren. Meer dan een uur moesten zij werken vooraleer het brandend element meester te worden. De heer Burgemeester en de duitsche plaatsbevelhebber waren vanaf 12 1/2 ure ter plaats. De schade, door verzekering gedekt, bedraagt tusschen de 30 en de 40.000 f.

Gister avond werden 28 gevangen soldaten, 27 Belgen en 1 Franschman alhier binnengebracht. De Franschman, die erg gekwetst was, stierf terwijl men hem overbracht.

Die soldaten mieken deel van eene patrouille van 100 man, die in den nacht van Woensdag tot Donderdag, tusschen de Rattevalle en Slypebrug door de duitschers verrast. 5 mannen der patroelje werden gewond en de andere, behalve de 27 gevangenen, konden de vlucht nemen. De duitschers hadden 5 dooden en 3 gekwetsten. De gevangenen werden naar Leffinghe overgebracht, alwaar zij in het huis van den heer notaris VANDER HEYDE opgesloten werden. Men gaf hen daar chocolade en brood, 's noens kregen ze soep, 's avonds voor hun vertrek naar Oostende, nogmaals chocolade en worsten. Deze morgen werden de 27 gevangenen, allen jongens van beneden de 20 jaar en toehoorende aan het 8e linie, naar de Kommandantur overgebracht, waar men te vergeefs poogde ze inlichtingen te doen geven. Na hen elk eene kop thee, wat brood, een pakje tabak en een pakje cigarettten gegeven te hebben, leidde men ze naar de statie.

Ziehier de namen der 27 Belgische krijgsgevangenen, welke naar Duitsland zijn overgebracht :

ALBERGHS Baziel - BELIENS Emiel - BESAEN Theof., 1e serj., gekwetst - BOON Theofiel - CALLEBAUT Renaat - CAMERLINCK Gustaaf, Onderluitenant, Antwerpen - CASTADOT Hendrik - CLEYMAN Alfons - CLEYMAN Jozef - DESCHAMPS Michel - DESSAUVAGES Ernest - DUMONT Alfons - HENDRICKX Hendrik - LAUWERS Achiel, korporaal - LEBOEUF Alidoor - LEURPUIN Achiel - LOOS Jan-Lodewijk - MARLIER Louis - MET DEN ANEXT Karel, serjant, Brussel - MEUNIER Ferd.- Victor - NISOLE Jozef - PAUWELS Eduard - VAN ACKER Ivo - VAN BRANTEGHEM Renaat, Parijs - VAN DEN BROECK Frans - VAN MALDERGHEM Emiel - VERSCHUEREN Hendrik.

* * *

Tegen den avond kwam alhier langs de Brugsche vaart, een Hollandsch scheepken binnen, met allerhande koopwaren beladen, hier gestuurd door den h. schepen MOREAUX. Het is hetzelfde scheepken dat hier over eenige weken toekwam.

Het scheepken heeft 490 zakken bloem van 62 kilos en 120 zakken bloem van 22 kilos en half aan boord, gezonden door hetzelfde Amerikaans Hulpfonds, dat reeds bij de eerste reis, met gezegd scheepken, ons bloem had gestuurd. Daarbuiten waren nog andere koopwaren aan boord welke het Stadsbestuur zal verkoopen aan de winkeliers. De kleine winkeliers zullen de twee eerste dagen komen koopen, het overige zal vervolgens ter beschikking der groote winkeliers gesteld worden. Deze verkooping geschiedt in de Hanger n° 3 der nieuwe dokken waar het scheepken gelost wordt.

Een tweede scheepken is ook toegekomen, met een gedeelte meel aangekocht door het Stadsbestuur, alsook andere koopwaren bestemd voor de Cooperatief der Staatsbedienden en voor de socialistische Cooperatief "De Noordstar".

* * *

De gemeentebesturen der landelijke gemeenten rond Oostende, hebben van de duitsche overheid bericht gekregen dat de landerijen in den korst mogelijken tijd moeten bemest, beplant en bezaaid worden.

Bij August FINCIOEN, landbouwer te Steene, stelen duitsche soldaten heden eenen stier dien zij overgebracht hebben naar het nr 35 der Sportstraat. Dezen avond, 11 ure, hebben zij gepoogd het dier af te maken, doch daar zij daarin niet lukten, schoten zij het neder.

Tussen 11 en 11 1/2 ure werd de middenstad opgeschrikt door eene hevige ontploffing : eene mijn (andere zeggen eene bom) was ontploft recht voor den Kursaal, meer dan 25.000 f schade toebrengend aan dit gebouw : tal van ruiten werden gebroken en niettegenstaande de houting afsluitingen, werden verscheidene der groote spiegelruiten van de rotonde verbrijzeld.

Van heden af kost het bier 25 frank de ton.

* * *

Het is thans de beurt aan de duivenmelkers om door de duitschers geterg en geplaagd te worden. Verscheidene hunner kregen heden het bezoek van "sauerkrautfresser's" en 4 der duivenmelkers, MM. Charles AMELOOT, melkboer wonende Veldstraat 9; Louis MAERTENS, metser, wonende Metsersstraat 6, COMMEYNE en MOMMERENCY, eveneens metsers, moesten mede naar de

Kommandantur. De eerste moest 100 mark boet betalen, de andere vroegen den Duitschers 20 mark elk, doch daar zij alle 3 verklaarden geen geld te hebben, werden zij met een krachtig "heraus, Spitzbube !" buitengewalst. Blijft nu te zien als het daarbij blijven zal ! Want sedert eenige dagen schijnen de Duitschers wederom duivels haperachtig achter geld, en voor het minste mispuntje, moet men mede naar de Kommandantur en mag men afspinnen.

Zulks ondervond deze week een der 2 tafeln knechten (garçons) van het "Hôtel du Phare". Een 30 tal officieren zaten aan tafel, toen een Duitse majoor binnen trad en den wens te kennen gaf rap bediend te worden. De tafeln knecht deed hem opmerken dat zijn kameraad en hij reeds de handen vol hadden met het bedienen van al die officieren. "Toe, spoed u wat, weersprak de majoor, hier is mijn bon voor het diner en 25 cent. drinkgeld voor u". De tafeln knecht richtte zich tot den toog en kon niet nalaten daar te zeggen : "Die heeft wel veel pretentie, met zijne 25 cent. drinkgeld ! Zou men niet zeggen dat hij mij tien frank geeft". Een hand viel loodzwaar op zijnen schouder, hij wendde zich om en ...stond voor den majoor. "Rap, naar de Kommandantur" luidde het. Onze tafeln knecht kwam er van af met 300 mark boet en 14 dagen gevang. Hij zit thans te mijmeren in het gevang Houley !

Volgens we later vernamen, zou de koffijhuisbediende in kwestie, slechts gedurende den winter garçon spelen ; binst den zomer is hij omnibusvoerder voor het hotel. Hij had de Duitse majoor te bedienen, doch deed zijn werk niet naar den gril van den Duitser, die hem daarover op zuurzoeten toon opmerkingen deed. De garçon antwoordde dat hij niet beter opdienen kon : de majoor werd kwaad en deed hem naar de Kommandantur leiden. Men kent het overige.

* * *

Deze week kreeg ons Stadsbestuur een brief vanwege de Kommandantur waarin deze zijn verwondering uitdrukte dat het brood voor de burgers bestemd, beter is als dit voor de soldaten. Daarop antwoordde de stad dat zij daaraan niets kon helpen : de stad moet bloem of meel koopen of krijgen en zij moet het gebruiken zooals het is, aangezien de Duitse overheid de toelating niet verleen wil over de bruggen der Nieupoortsche vaart rogge te gaan halen om bij het meel te voegen. Overigens niet alleen de Oostendenaars eten goed brood, maar ook de Duitse officieren die hunne eetmalen in de restaurants nemen.

* * *

Deze namiddag werd eene groote steekkar meubelen enz. uit het huis van den advokaat DE TOLLENAERE, Euphrosina Beernaertstraat, gehaald en naar de groote statie gevoerd. Dit huis, sinds weken op weken bewoond door eene plichtvergetene vrouw en eenen Duitser officier, zal dus op zijne beurt door de moderne Baekelandts geplunderd worden !

(wordt vervolgd)

NUT EN VERMAAK 1949

Deze amateurstoneelmaatschappij werd gesticht te Bredene in 1880 en is later naar Oostende verhuisd. Ze kreeg bij de stichting de benaming "NUT EN VERMAAK".

Er werden in 1930, ter gelegenheid van haar gouden jubileum grote toneelvoorstellingen gegeven. Er werden nog verschillende andere feestelijkheden gehouden en dit om deze viering meer luister bij te brengen.

In 1955, bij de viering van het 75-jarig bestaan, werden alle toneelspelers en leden gehuldigd en ontvingen ze een medaille.

Het eeuwfeest van de kring werd gevierd in 1980 met grote uitbundigheid en met verschillende opvoeringen.

De hieronder beschreven en afgebeelde medaille is deze die door de kring geschonken werd aan dhr. Arthur LOONTIENS in 1949. De viering was opgezet om zijn zilveren jubileum en zijn prestaties op het gebied van de toneelkunst in het daglicht te plaatsen.

MEDAILLE IN VERZILVERD BRONS Ø 45 mm

- R. Harp omring door 2 lauwertakken met onderaan 2 maskers.
- V. Eiken- en lauwertak in kransvorm met bovenaan een kroon. In het midden een tekst verdeeld over 4 lijnen :
NUT EN VERMAAK/ AAN/ ARTHUR LOONTIENS/ 1949



K.V.G.O. WEST 1951

De voetbalsupportersclub van het Koninklijk Vanneste Genootschap Oostende van het Westerkwartier werd in het leven geroepen in het jaar 1926. Hun lokaal was gelegen in het café "Rozenhof" in de Spaarzaamheidstraat 33.

Op 18 maart 1951 werd hun 25-jarig bestaan gevierd met een groot feest. Deze viering werd opgeluisterd door een officiële ontvangst op het stadhuis en de schenking van de erepenning van de stad Oostende door burgemeester A. VANGLABBEKE.

De hieronder afgebeelde en beschreven medaille is deze die op 18 maart aan de club werd geschonken.

MEDAILLE IN VERZILVERD BRONS Ø 50 mm

R. OOSTENDE

Gekroond wapenschild van Oostende boven de boeg van een boot en 2 roeispanen.

V. Een tekst verdeeld over 8 lijnen :

EREPENNING/ AANGEBODEN DOOR DE/ STAD OOSTENDE/ AAN DE
SUPPORTERSCLUB/ K.V.G.O. WEST/ TER GELEGENHEID VAN/ HAAR 25 JAAR
BESTAAN/ 18 MAART 1951



DE DUINPIEPER 1964

Deze ornitologische vereniging werd te Oostende tot het leven geroepen op 14 december 1952 en had tot doel de vele vogelliefhebbers van Oostende en omstreken bij elkaar te brengen.

De samenkomsten brachten enerzijds de zondige onderlinge uitwisseling van diverse kweek- en competitie gegevens over de vogels te weeg, anderzijds werd er opbouwend werk geleverd door de aangesloten leden om een volledig gamma van verschillende vogelfamilies samen te stellen.

De kring is aangesloten bij de overkoepelende organisatie A.O.B. (Algemeen Ornitologische Bond).

In 1977 werd bij de jaarlijkse vogelshow in het Feest- en Cultuurpaleis te Oostende door de voorzitter van de A.O.B. een vlag geschonken aan het bestuur en de leden van de Duinpieper.

Jaarlijks worden er lokale en nationale kampioenschappen gehouden om de diverse kampioenen te verkiezen.. Er wordt door de Duinpieper ook een jaarlijkse ruil- en verkoopdag georganiseerd.

De hieronder afgebeelde en beschreven medailles werden geslagen ter gelegenheid van het jaarlijks kampioenschap georganiseerd door de Duinpieper in 1964.

MEDAILLE IN VERGULD BRONS Ø 50 mm

- R. 2 vogels op een tak naar elkaar kijkend en onderaan de kop van een parkiet.
- V. Een tekst verdeeld over 5 lijnen :
STAD OOSTENDE/ DE DUINPIEPER OOSTENDE/ KAMPIOEN/ GROTE INLANDSE/
1963 - 64.



MEDAILLE IN VERZILVERD BRONS Ø 50 mm

- R. 2 vogels op een tak naar elkaar kijkend en onderaan een kop van een parkiet.
- V. Een tekst verdeeld over 5 lijnen :
STAD OOSTENDE/ DE DUINPIER OOSTENDE/ KAMPIOEN/ KRUISINGEN MET
KANARIEBLOED/ 1963-1964



LUDOVICUS VANDENBRUGGEN

De heer Ludovicus, Dominicus VANDENBRUGGEN zag het levens licht te Geronville (Groot Hertogdom Luxemburg) op 27 februari 1828 en is overleden te Oostende op bijna 77-jarige leeftijd op 5 februari 1905. Hij was brouwer van beroep.

Hij was de zoon van Ludovicus, Josephus VANDENBRUGGEN, geboren te Gent en van mevr. Sophia DRYAEL, geboren te Eeklo.

VANDENBRUGGEN junior was voor een eerste maal gehuwd te Oostende op 27 september 1859 met mevr. Sophie NOTTEBAERT, geboren te Deinze op 19 februari 1825 en weduwe van dhr. Louis VERGRACHT. Ze is overleden te Oostende op 56-jarige leeftijd op 25 juli 1881.

Hij huwde voor een tweede maal te Oostende met mevr. Theresia HAELTERMAN, geboren te Laarne op 20 oktober 1835 en weduwe van dhr; Vincentius DERROY. Ze is overleden te Oostende op 70-jarige leeftijd op 25 februari 1906.

Ludovicus VANDENBRUGGEN was jarenlang een fervent beoefenaar van het handboogschieten en werd verschillende malen vereremerkt door de "Koninklijke Maatschappij Concordia" te Oostende. Hij ontving van bovenvermelde maatschappij medailles in 1871, 1872 en 1874.

De hieronder afgebeelde en beschreven medailles zijn deze die hij in 1871 en 1874 van deze maatschappij ontving ter gelegenheid van het behalen van prijzen bij de jaarlijkse schutterswedstrijden.

MEDAILLE 1871 IN KOPER Ø 59 mm MET OMKRANSING

- R. Een rondschrift : KONINKLIJKE MAATSCHAPPIJ CONCORDIA OOSTENDE.
In het midden een boog en pijl met bovenaan een kroon en dit alles omringd door 2 lauwertakken.
- V. Een tekst verdeeld over 7 lijnen :

DE DEKEN/ AUGUSTE VAN NESTE/ AAN DEN BROEDER/ L. VANDENBRUGGEN/
VOOR HET GROOTSTE GETAL/ HOOG VOGELS/ 1871.



MEDAILLE 1874 IN ZILVER Ø 53 mm MET OMKRANSING

- R. Een rondschrift : KONINKLIJKE MAATSCHAPPIJ CONCORDIA OOSTENDE.
In het midden een boog en pijl met bovenaan een kroon en dit alles omringd door 2 lauwertakken.
- V. Een tekst verdeeld over 6 lijnen :
MEESTE HOOGVOGELS/ GEJOND DOOR/ A. VANNESTE-VITSE/ GESCHOTEN
DOOR/ L. VANDENBRUGGEN/ 1874



VRAAG

Het gemeentebestuur van Saint-Avold (Fr.; Moselle) zoekt inlichtingen over Charles VON KNOEPFLER, Commandant van het Fort St-Philippe alhier in 1781.

Hij werd te Saint Avold geboren op 05-06-1712 in een vooraanstaande familie.

Antwoorden te sturen naar : Ville de Saint-Avold
Archives
Mr. F.P.F. Harter
B.P. 19
F - 57501 St. Avold Cedex

OPENINGSDATA HEEMMUSEUM IN 1998

- elke zaterdag
- van 21 februari t/m 01 maart (gesloten 24 februari)
- van 04 april t/m 19 april (gesloten 7 en 14 april)
- van 21 mei t/m 24 mei
- van 13 juni t/m 13 september (gesloten elke dinsdag)
- van 31 oktober t/m 08 november (gesloten 01 en 3 november)
- van 19 december t/m 03 januari 1999 (gesloten 22, 25, 29 december en 01 januari 1999)

telkens van 10u tot 12u en van
14u tot 17u

**GRATIS
FOTOFILM***

**COCK
CAMERA
SERVICE**

Hoek Jozef II straat en
Christinastraat - Oostende

* Tot einde voorraad - bij
afwerking nieuwe film
min. 20 afgewerkte
foto's



B. & C. Nuytten N.V.

UITVAARTVERZORGING - FUNERARIUM

HET **UITVAARTKONTRAKT** IS
DE ABSOLUTE **ZEKERHEID** DAT UW
BEGRAFENIS OF CREMATIE ZAL UITGEVOERD
WORDEN VOLGENS **UW WENSEN** EN DAT
UW FAMILIE ACHTERAF **GEEN FINANCIËLE**
BESLONNINGEN HEEFT.

Torhoutsesteenweg 88 (h)
8400 Oostende (Petit Paris)
tel. 059 - 80 15 53
fax. 059 - 80 92 39



Vissers aan de eerste "Bassing" te Oostende.

DE PLATE

Maandblad

-- MAART 1998

